

Profesionálne multimedialne prezentácie

EVision MultiStudio 2.0 od nórskiej firmy EVision AS slúži na rýchle a jednoduché vytváranie multimedialných prezentácií, ktoré sa vyznačujú vysokou profesionalitou. Disponuje všetkými potrebnými funkciami a okrem štandardných prvkov umožňuje do prezentácie vkladať a prehrávať v nej aj audiosekvencie a videosekvencie. Možno si poviete, že programy pre tvorbu prezentácií sú aj súčasťou kancelárskych balíkov - avšak MultiStudio je skutočne profesionálny nástroj, s ktorým môžete vytvárať napríklad aj video. Pre prácu s programom budete potrebovať PC s procesorom Pentium a lepším, 64 MB RAM, 260 MB voľného miesta na disku pre štandardnú inštaláciu a vyššie zobrazovacie rozlíšenie. Pre rýchlu prácu doporučujem minimálne Pentium 300 MHz a rýchly disk (ten oceníte hlavne pri exporte prezentácie ako AVI video). Program pracuje v systémoch Windows 95 a vyššie. Inštalácia je bezproblémová a môžete si pri nej vybrať z nórskeho, anglického alebo nemeckého jazyka. V dodávke nájdete okrem inštalačného CD aj manuál v angličtine a nemčine s rozsahom vyše 50 strán. Súčasťou inštalačného CD MultiStudia je aj veľké množstvo profesionálnych obrázkov, zvukov, animácií a videoklipov, ktoré môžu byť v prezentáciách použité samozrejme bez obmedzenia. Prostredie programu MultiStudio je jednoduché a prehľadné. K dispozícii sú štandardné konfigurovateľné nástrojové lišty pre rýchly prístup ku všetkým nástrojom. Nechýbajú ani pomocné plávajúce okná, v ktorých je možné zobrazovať napríklad zoznam objektov na stránke, zoznam stránok prezentácie a ich náhľad, ale aj editor časových osí objektov. Celkovo je prostredie programu navrhnuté s prihliadnutím na jednoduchosť a dobrú orientáciu. Ovládanie je takisto jednoduché a rýchlo si naň navykne aj menej skúsený používateľ. Pri klávesových skratkách oceníte kompatibilitu so štandardnými aplikáciami Windows a samozrejmosťou je aj využitie pravého tlačidla myši pre vyvolanie lokálneho menu.

Tvorba prezentácie

Pri vytváraní novej prezentácie máte možnosť nastavenia globálnych parametrov, ako sú pozadie stránok (môže byť obrázok a farba), úvodný počet stránok (stránky je možné kedykoľvek pridávať, uberať a presúvať), čas zobrazenia jednotlivých stránok, či bude prezentácia spustená v okne, alebo na celej obrazovke a popis prezentácie. Pre každú stránku individuálne je možné nastaviť množstvo ďalších parametrov, ako je názov, aktívnosť stránky, čas zobrazovania, grafický filter stránky (farebný prechod, horizontálne alebo vertikálne čiary a podobne), pozadie stránky (farba alebo obrázok), rôzne efekty (jas, čiernobielo, negatív, zrkadlenie a ďalšie), a tiež spôsoby zobrazovania a zatvárania stránky (množstvo najrôznejších efektov s definíciou času ich trvania). Na stránku môžete vkladať objekty, ktoré je možné zarovnávať, meniť ich veľkosť, ukladať do vrstiev a podobne. Pri vkladaní textov funguje bez problémov diakritika, podporovaný je antialiasing a je možné použiť niekoľko druhov grafických efektov. Pri obrázkoch sú podporované grafické formáty BMP, JPEG, GIF, TGA, PCX, Photo CD, PNG a TIFF (do týchto formátov môžete v prípade potreby prezentáciu aj exportovať). Podporované je priame skenovanie prostredníctvom rozhrania TWAIN. Pre úpravu obrázkov použitých v prezentáciách slúži integrovaný obrazový editor MultiStudio EffectLab, ktorý zabezpečí základnú prácu pri úpravách fotografií (modifikácia alebo kombinovanie obrázkov, použitie niekoľkých filtrov, zmena farebnej hĺbky, svetlosti, ostrosti a podobne). MultiStudio podporuje v širokom meradle multimedial, takže môžete do prezentácií vkladať a súčasne prehrávať audiosekvencie (vo formátoch WAV, MIDI, Audio CD; chýba ale MP3) a videosekvencie (vo formátoch Fli, FLC, AVI, QuickTime, Active movie). Obsiahnuté nástroje umožňujú naimportované klipy aj ďalej upravovať. Program ponúka množstvo najrôznejších nastavení objektov. Sú to napríklad spôsob zobrazovania, rôzne grafické efekty, transparentnosť, pri texte farba, tieň a podobne. K dispozícii je aj viac ako 200 rôznych druhov prechodových vzorov, prostredníctvom ktorých sa obrázky zobrazujú, prípadne skrývajú (napríklad "prilietnutie" z určenej strany, postupné zväčšovanie, zobrazovanie podľa alfa mapy, zloženie z blokov a množstvo ďalších). Ďalšie stovky si môžete vytvoriť sami z vlastnoručne vytvorených obrázkov. Potešiteľné je, že program umožňuje súčasne postupné zobrazovanie viac ako jedného objektu, kde každý z nich pritom môže použiť špecifický efekt zobrazenia či zmiznutia. Naopak nevýhodou je, že na jeden objekt nie je možné súčasne použiť viac prechodov (nie je možné napríklad vytvoriť obrázok, ktorý priletí sprava a postupne sa zväčšuje na normálnu veľkosť). Ďalšou možnosťou je definovať na objekte odkaz, teda napríklad vytvoriť z obrázku alebo textu tlačidlo s priradenou funkciou. Touto funkciou môže byť napríklad aj spustenie externých aplikácií, čím je z prezentácií možné spúšťať externé programy a otvárať dokumenty. K ďalším funkciám patrí prechod na iné stránky prezentácie, prípadne na úplne inú prezentáciu, zobrazenie alebo skrytie určitého objektu na stránke a iné. Všetky vložené objekty v prezentácii sa riadia podľa časovej osi, ktorá definuje automatické správanie sa objektov. Pre celkovú úpravu pohybov objektov je k dispozícii editor časových osí

umožňující všechny akce, které budou v prezentaci probíhat, načasovat přesně podle vašich požadavků. Jednoduchým tahem myši můžete nastavit štart, priebeh aj ukončenie akéhokolvek objektu umiestneného v prezentácii.

Distribúcia prezentácií

MultiStudio ponúka publikáciu prezentácií vo forme šetričov obrazovky alebo spustiteľných súborov. Software, ktorý je súčasťou produktu, umožňuje upraviť prezentáciu aj pre publikovanie na CD. Tento program dokáže priamo vygenerovať obraz inštalačného CD s prezentáciou a prehliadačom, ktorý stačí napáliť na CD a distribuovať (pri zakúpení produktu MultiStudio získavate zároveň samozrejme právo publikovať prezentácie na neobmedzené množstvo CD diskov bez nutnosti ďalších poplatkov). Zaujímavou a často aj užitočnou možnosťou je ochrana prezentácií. Pokiaľ prezentáciu publikujete bez zašifrovania, všetci používatelia si prezentáciu môžu prehliadnúť, a ktorí majú nainštalovaný program MultiStudio, môžu prezentáciu aj editovať. Preto MultiStudio umožňuje "uzamknúť" prezentáciu, a zabrániť tak jej zneužitiu (nebude možné ju editovať). Okrem vytvárania inštalačných CD s prezentáciami je možné jednotlivé stránky exportovať ako obrázky, AVI video alebo animáciu. Export ako video dáva možnosť vytvoriť z prezentácie videofilm, ktorý je možné kdekoľvek premietiť.

Hodnotenie

EVision MultiStudio 2.0 je výkonný nástroj pre tvorbu skutočne profesionálnych prezentácií. Počas pomerne krátkej doby je možné osvojiť si jeho jednoduché ovládanie a využiť jeho vynikajúce vlastnosti. Skvelá je hlavne podpora multimédií a veľké množstvo špeciálnych efektov a prechodov. Práca s programom je intuitívna, jednoduchá a zvládne ju určite každý, kto pozná prostredie Windows. Výhodné je tiež vytvorenie obrazu inštalačného CD s prezentáciou.

Štefan Stieranka, autor@chip.cz

EVision MultiStudio 2.0

System pre tvorbu multimediálnych prezentácií pod Windows 95 a vyššie.

Hardwarové nároky PC/Pentium 300 MHz, 64 MB RAM, 260 MB na disku

Výrobca EVision AS, Norsko (www.evision-software.com)

Poskytol Abakus Distribution, Praha (www.abakus.cz)

Orientačná cena 8800 Kč

LC Copier 1.23

Softwarová kopírka

Mám rád jednoduchá a pritom účinná riešenia v jakékoli oblasti, aplikační software nevyjímaje. A tak bývám doslova nadšen, dostane-li se mi do rukou utilita, která má sice velice omezenou funkcionalitu, ale účel, pro který byla navržena, zvládá perfektně. Platí to i pro LC Copier, software pro emulaci klasické kopírky prostřednictvím skeneru a tiskárny připojených k počítači. Každý, kdo má u počítače skener a tiskárnu, asi ví, že použít tato dvě zařízení jako "nouzovou" kopírku je možné. Celý proces kopírování je však za pomoci standardně dodávaných komponent Windows poměrně komplikovaný, a třeba i tak běžná funkce stolních kopírek, jako je zmenšování a zvětšování předloh, může být pro mnoho běžných uživatelů dokonce neřešitelným problémem. Ani Windows XP se vši deklarovanou podporou pro zpracování multimédií tento problém neřeší zdaleka tak efektně jako malá utilita LC Copier. Tato aplikace nabízí uživatelské rozhraní připomínající panel klasické stolní kopírky, který tak vidíte na obrazovce a ovládáte pomocí myši. V levé části okna se nachází displej zobrazující zvolený počet kopií, který určujete klasicky prostřednictvím numerické klávesnice v pravé části, nebo (stejně jako na opravdové kopírce) pomocí tlačítek plus a minus. Informační panílek pod indikátorem počtu kopií uvádí zdrojové a cílové zařízení, tj. v nastavení programu vybraný skener a tiskárnu; význam má pochopitelně pouze tehdy, máte-li na výběr z několika skenerů či tiskáren. V hlavním okně programu jsou ještě tlačítka Colors, Options a samozřejmě Copy - vysvětlivek jistě netřeba. Při vlastním kopírování vložíte do skeneru dokument, jehož kopii hodláte zhotovit, zadáte požadovaný počet kopií a pomocí tlačítka Colors zvolíte, zda výstup má být proveden barevně, ve stupních šedi, nebo černobíle. (Samozřejmě v souladu se schopnostmi a parametry tiskárny; od černobíle laserovky těžko můžete chtít barevnou kopii, a pokus kopírovat např. barevnou fotografii na levné, sice barevné, ale pořád inkoustové tiskárně asi nepřinese kopii skvělé kvality.) Nyní již stačí stisknout tlačítko Copy, čímž dojde k automatickému naskenování stránky. Následuje otevření okna Preview, kde je naskenovaný dokument zobrazen a můžete jej před tiskem ještě modifikovat, nejčastěji asi zvětšovat či zmenšovat. Lze postupovat klasicky, určením poměru velikosti výstupu oproti originálu (1 až 1500 %), nebo komfortněji za použití tlačítek Center (přesun naskenovaného obrázku do středu

stránky), Fit image to page (přizpůsobení velikosti výstupu velikosti stránky), s doplňkovou volbou Preserve ratio (zachovat poměr stran). Ve všech případech vidíte provedenou úpravu ihned na obrazovce a příkaz k tisku dáte oproti klasické stolní kopírce až tehdy, bude-li vše vyhovovat vašim požadavkům, což znamená nezanedbatelnou úsporu papíru. Pro úplnost dodávám, že v dialogu Preview je obsažena také volba Crop Automatically, která umožňuje automaticky oříznout případné nevýznamné okraje stránky (ořez lze provést také "manuálně"). Veškeré možnosti nastavení v dialogu Preview platí pouze pro právě zpracováváný dokument, při kopírování další stránky budou k dispozici standardní hodnoty. Chcete-li některou úpravu zapnout natrvalo, lze tak učinit v menu Options přímo z hlavní stránky; v této variantě lze dokonce pro urychlení práce vypnout zobrazování celého dialogu Preview. Další varianty nastavení už nejsou příliš bohaté. Za zmínku stojí ještě nastavení skeneru, jímž lze definovat rozlišení použité při skenování (standardně 100 dpi). Každý naskenovaný obrázek může být ukládán do uživatelem určené složky na disku, program však používá datově náročný formát bmp, a tak tuto volbu nelze příliš doporučit. LC Copier jako program sázející na co nejvyšší jednoduchost neřeší například existenci skenerů s automatickým podavačem papírů. Tato funkce u nich tedy zůstane nevyužita, neboť program vyžaduje zásah uživatele při provedení každé jednotlivé kopie (je zde sice teoretická možnost pomoci si ovládacím softwarem samotného skeneru, ale to již nemluvíme o komfortu, ale o experimentování...). A závěrečné hodnocení? Pokud máte skener i tiskárnu a chcete je jednoduše používat jako kopírku, LC Copier je pro vás jako stvořený. Drobnou vadou na kráse je registrační poplatek ve výši 19 USD - ale kdo vám dnes dá něco kvalitního zadarmo?

Michal Prádka, autor@chip.cz

LC Copier 1.23

Program pro emulaci klasické kopírky pomocí skeneru a tiskárny pod Windows 95/NT a vyššími.

Hardwarové nároky standardní PC pro Windows se skenerem podporujícím rozhraní TWAIN a tiskárnou

Výrobce/poskytl Lucersoft, USA (www.lucersoft.com)

Cena shareware, registrační poplatek 19 USD

Zoner Media Explorer 4.5

Průzkumník médií

Brněnská společnost Zoner Software je podepsána pod řadou výborných a cenově dostupných programů, které jsou zaměřeny na oblast počítačové grafiky. Výjimkou není ani Zoner Media Explorer, nyní už ve verzi 4.5, s níž se krátce seznámíme. Jistě to znáte sami - na disku se vám po vytoužené dovolené nakupila spousta fotografií a nyní stojíte před úkolem co nejrychleji je rozřídit a archivovat. Pro tuto operaci je nezbytný prohlížeč grafických souborů. Pokud se nechcete spoléhat jen na - zatím stále dosti omezené - služby operačního systému, musíte se poohlédnout po nabídce komerčních programů či volně šiřitelných utilit. Zoner Media Explorer (dále jen ZME) je zástupcem první kategorie. Výrobce však pamatoval i na volně šiřitelné nástroje, a tak lze v jeho nabídce nalézt také levnější verzi Select, která se od plné verze odlišuje pouze tím, že nepodporuje některé formáty, například soubory formátu CorelDRAW či postscriptové dokumenty, což pro uživatele ze sféry SOHO (Small Office Home Office) asi stejně není příliš významné. Základní funkcí ZME je správa grafických souborů. Pro tento účel disponuje rozhraním, které jako by z oka vypadlo klasickému Průzkumníku z Windows. To je dle mého soudu jedno z pozitiv programu, neboť si uživatel nemusí zvykat na nové prostředí a už po prvním spuštění programu se může cítit "jako doma". Jednotlivé soubory jsou zobrazeny spolu se svými náhledy, jejichž velikost lze libovolně měnit. Pokud se nám tento styl zobrazení líbí, je možné jej přenést i na papír v nabídce lze nalézt funkci Tisk katalogu, která je určena k vytištění náhledů souborů z vybraného adresáře. Pro práci s jednotlivými obrázky je určena další komponenta programu - Zoner Viewer. Jak už lze vytušit z názvu, je tento program určen k prohlížení podporovaných grafických souborů. Jejich podrobný seznam můžete nalézt na stránkách výrobce, zde alespoň ty neznámější: JPG, GIF, BMP, EPS, CDR a FLI. Díky podpoře DirectX si program poradí i se zvukovými soubory MP3 a videosoubory s extenzí AVI. Podporované grafické soubory lze prohlížet v jejich původní velikosti, případně s použitím funkce Zoom plynule měnit měřítko, ze skupin vytvářet prezentace (slideshow) či vybrané soubory tisknout. S obrázky lze však provádět i operace, na které obvykle potřebujeme grafický editor - v nabídce programu nalezneme funkce pro změnu velikosti obrázku či konverzi do jiného (samozřejmě podporovaného) formátu. V prostředí aplikace Zoner Viewer lze využít i filtry standardu Adobe Photoshop (soubory s extenzí 8BF), kterých lze díky aktivitám nezávislých vývojářů na internetu najít velké množství. Vedle filtrů lze na obrázky aplikovat funkce pro zaostrění obrazu nebo naopak jeho rozmazání, měnit lze i podíl složek barevného modelu RGB či HSV a samozřejmě jas a kontrast. Škoda jen, že tyto změny nelze provádět i na vybrané části obrázku (tu lze použít pouze jako výběr pro ořez či kopírování do schránky). Majitelům digitálních

fotoaparátů je určena novinka verze 4.5 - funkce pro odeslání vybraných obrázků do digitální fotosběrny společnosti FotoStar. Díky této podpoře lze v prostředí ZME realizovat celý proces zpracování digitálních fotografií od importu fotek z fotoaparátu přes jejich třídění a úpravu až k finálnímu odeslání do fotosběrny prostřednictvím internetu. V modulu pro odeslání fotek si vybereme formát, velikost a kvalitu povrchu fotografií, přičemž celý výběr můžeme optimalizovat dle ceny zakázky, která se v průběhu výběru automaticky propočítává. Pak už stačí jen stisknout tlačítko Odeslat a ve vybrané fotosběrny si za několik dní vyzvednout zpracované fotografie. Velkým kladem aplikace je možnost aktualizace údajů prostřednictvím internetu - ceny a někdy i adresy poboček se mění, avšak díky internetu lze provést potřebné opravy. Celkově hodnotím Zoner Media Explorer pozitivně, i když by Zoner Viewer mohl ještě poněkud přidat v rychlosti zobrazování (v porovnání např. s funkcí Náhled ve Windows XP). Celkově představuje užitečného správce souborů, který jistě najde uplatnění nejen u příznivců digitální fotografie. Díky nabídce verze Select mohou program používat i ti, kteří za programy nechtějí příliš utrácet, přesto však hodlají vyzkoušet kvality softwaru z české vývojářské dílny. V současné době firma dokončuje další, pátou verzi produktu, údajně s podstatnými změnami a vylepšeními; samozřejmě se i o ní v Chipu dozvíte.

Petr Vostrý

Zoner Media Explorer 4.5

Správce grafických, zvukových a video souborů pro Windows 9x/2000/XP.

Hardwarové nároky PC/Pentium, 64 MB RAM

Výrobce/poskytl ZONER Software, Brno (www.zoner.cz)

Orientační cena 990 Kč (verze Select 590 Kč)

NTFS Reader For DOS v 1.0

Užitečná drobnůstka

Windows NT se v době vzniku chlubil vysokou ochranou dat v oblasti neunixových operačních systémů. Windows 2000 možnosti nakládání s právy přístupu k datům a ochranou obsahu ještě prohloubily, což je dáno možností šifrování dat v souborovém systému NTFS5. Tato ochrana končí (samozřejmě to platí i pro další souborové systémy) v okamžiku, přistupuje-li se k datům z jiného operačního systému, než ve kterém byla přístupová práva nastavena (např. je-li pevný disk vložen do jiného počítače a není z něj zaveden operační systém). Z takové situace těží prográmk, který vám teď představíme (jak moc je nebezpečný pro data, ponechám na jejich správcích). NTFS Reader je aplikace pracující v operačním systému DOS, která umožňuje přístup k datům zaznamenaným v souborovém systému NTFS. Program (jediný soubor .exe) se spouští z příkazové řádky a je uzpůsoben pro spuštění ze startovací diskety operačního systému DOS a Windows 95/98/ME (samozřejmě funguje také ve spuštěných Windows 95/98/ME v režimu DOS). Dá se předpokládat, že bude bez problémů fungovat i v klonech MS-DOS, jako je např. FreeDOS ap. NTFS Reader dokáže číst a kopírovat data ze souborového systému NTFS a NTFS5 na média se souborovým systémem FAT12, FAT16 a FAT 32. Problémy mu nečiní ani komprimované a fragmentované soubory. Podporuje disky IDE, ATA a SCSI (ověřil jsem si, že si program poradí i s disky zapojenými v řadiči RAID), a to i velké fyzické či logické disky (větší než 8 GB), program navíc odhalí nevyužité prostory na pevném disku. Ovládání programu je možné pouze pomocí klávesnice, ale zůstává blízké skalním příznivcům "oken". Okno programu, typické pro aplikace systému DOS, obsahuje vlevo panel se seznamem detekovaných jednotek, pravý panel zobrazuje adresáře a soubory na zvolených discích. O detekovaných discích poskytuje NTFS Reader podrobné informace, o jednotlivých souborech prozradí jejich velikost, atributy atd. Procházení adresářů a čtení souborů je v případě více než 256 položek doprovázeno varovnou hláškou, která informuje o tom, že se nejdříve přečte uvedený počet souborů a další jsou dostupné stiskem klávesové zkratky Ctrl+PgUp/PgDwn. Způsob zobrazení názvů souborů a adresářů nekoresponduje s možnostmi Windows. Program umí zobrazit až 36 znaků a pomocí klávesy Tab lze přepnout ze zobrazení 8+3 znaků na dlouhé názvy (nezávisle na OS, ze kterého se program spouští). Vyhledávání souborů podle názvu, využívající typických "hvězdičkových" konvencí, je dostupné pod klávesovou zkratkou Ctrl+F, zobrazení obsahu vybraného souboru se vyvolá stiskem Enter, klávesa Tab přepíná zobrazení mezi textovým a hexadecimálním režimem. Důležitá funkce - kopírování souborů a adresářů (včetně všeho, co obsahují) ze souborového systému NTFS do FAT - se vyvolává klávesovou zkratkou Ctrl+C. Návodě spuštěného programu je mnohem skromnější než příložený textový soubor návodu k obsluze programu (není se čemu divit, pokud se má spolu se systémovými soubory vejít na disketu). Během testování se žádné potíže při čtení disků nevyskytly. Překvapivá byla poměrně velká rychlost načítání souborů. Snad jediným problémem, který jsem odhalil, bylo nesprávné zobrazování regionálních znaků v názvech souborů. V návodě programu je však popsáno, jak pomocí souborů unicode.exe a unicode.dat zajistit, aby byla

diakritika správně zobrazována. S tím souvisí ještě jeden, čistě technický problém, jenž nastal při kopírování programu NTFS Reader na startovací disketu. I když má soubor velikost pouhých 153 KB, nevešel se na startovací disketu Windows 98. Nutné místo jsem získal odstraněním zmíněných souborů; je-li však třeba řešit problém s diakritikou (potřebný soubor unicode.dat má velikost přibližně 65 KB), nejví se startovací disketa Windows 98 CZ příliš vhodná - větší zásah do jejího obsahu by nejspíš způsobil nesprávnou funkci. Jinou možnost použití popisovaného programu si lze představit při záchraně celého operačního systému v případě jeho havárie. Obousměrná funkce kopírování dat (v tomto případě např. nahrazení poškozené knihovny .dll z FAT na NTFS) však zatím není podporována. Řekl bych, že to bude určitě nejžádanější rozšíření programu v budoucnu. Jak je vidět, užitečné programy mohou být opravdu malé. Ovladače pro čtení NTFS pod Windows 95/98/ME jsou nejen větší, ale nejsou poskytovány jako freeware. Pokud se spokojíte s prostředím DOS, získáte dobrého pomocníka pro řešení nejen krizových situací, k nimž záchrana dat určitě patří.

Lubomír Novotný, autor@chip.cz

NTFS Reader For DOS v 1.0

Utilita umožňující v prostředí DOS přístup k datům z diskového souborového systému NTFS.
Hardwarové nároky min. PC/AT 286, 640 KB RAM, EGA 640 x 480, disketová jednotka 1.44 MB
Výrobce Active@ Data Recovery Software, Kanada
Poskytl www.ntfs.com/products.htm
Cena freeware